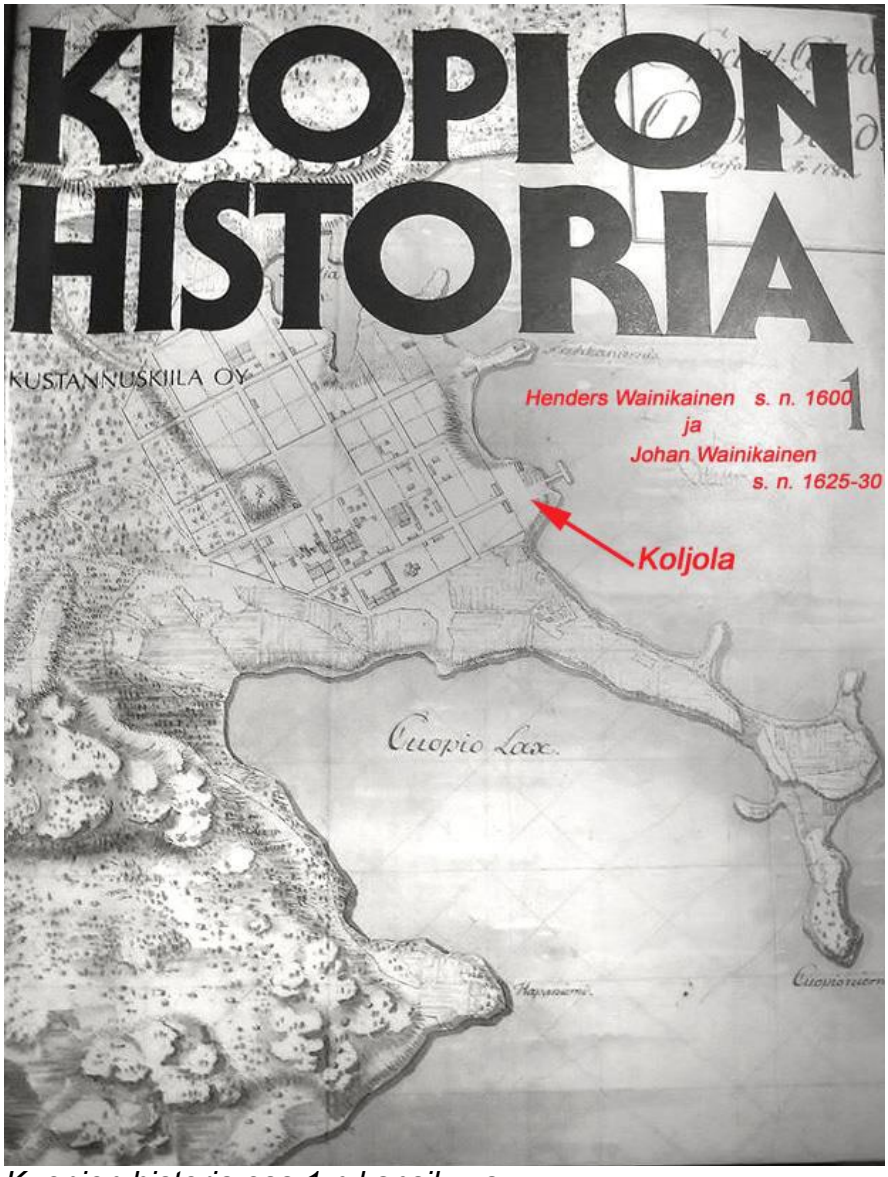
SUKUTUTKIMUKSEN KANTAPARI HENDERS WAINIKAINEN JA ANNA ROINITAR NYKYISEN KUOPION KAUPUNGIN KOLJOLANNIEMELLÄ

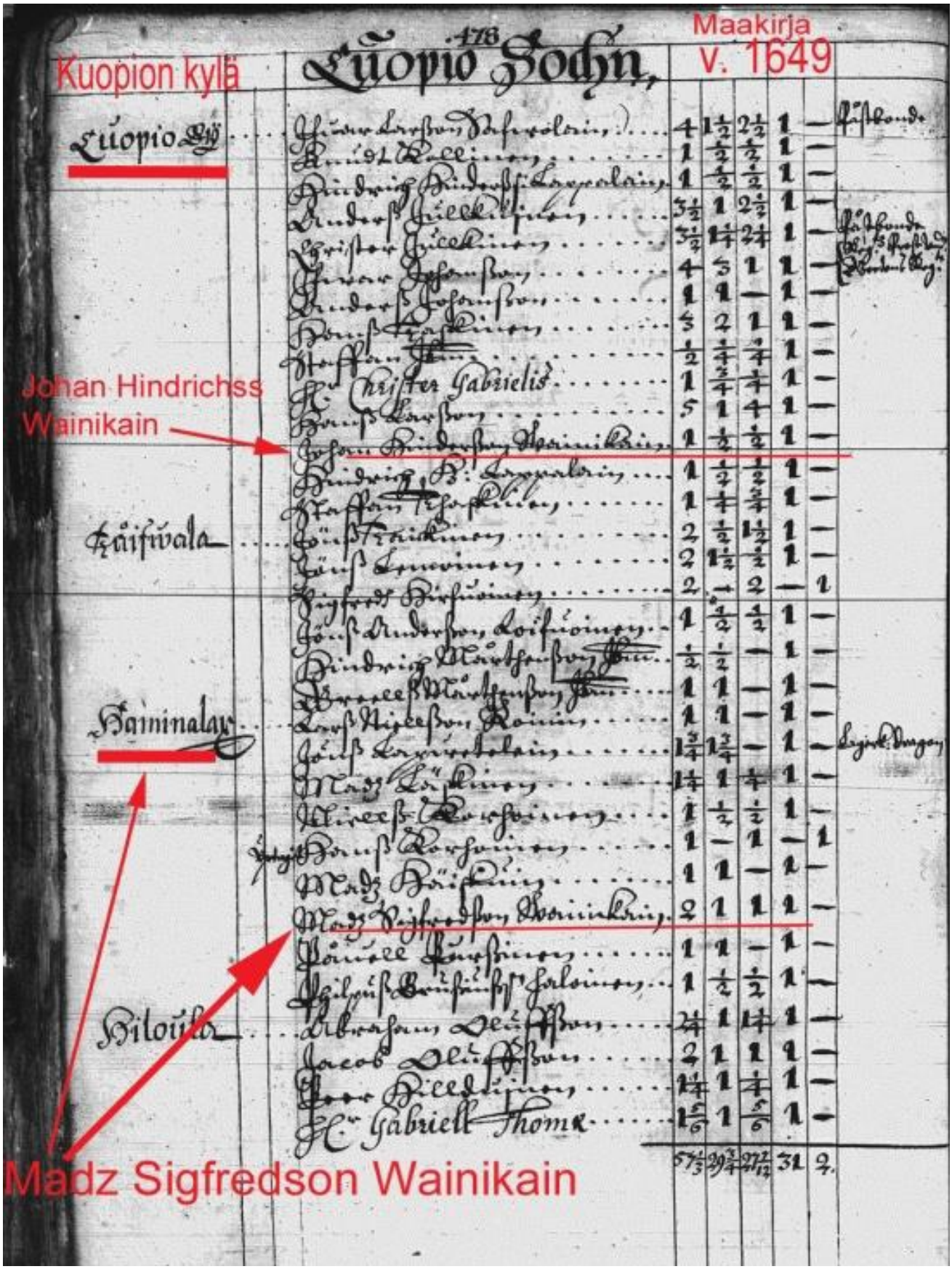
Historian kirjoista on löytynyt myös tietoja näistä 1600-luvulla eläneistä esi-isistä ja myös nämä tiedot tukevat ko. sukututkimusta. Näistä tapahtumista on seuraavassa kerrottu lainauksina, ja ne on poimittu historian kirjoista.

Kuopion historia osa 1:n kansikuva

Tapahtuma 1.
Kuopion historian 1. osan kirjoittaja Pekka Lappalainen on kertonut kirjassaan kuopionniemeläisten Heikki ja Juho Vainikaisen maaveron oikaisupyynnöstä talvikäräjillä vuonna 1652.
Käräjäjutun aiheena oli siis maakirjaan merkityn, maksettavan veron suuruus, eli yksi veromarkka. Heikin ja Juhon mielestä heidän talonsa ei olisi edellyttänyt näin suurta veroa.
Käräjäjutun päätös ei kuitenkaan tuonut muutosta maaveron suuruuteen, mutta historian kirjoittaja Lappalainen kertoo, että Heikki ja Juho maksoivat veroina kuitenkin 1/2 veromarkkaa ja pitivät toisen puolen talosta niin sanotusti autiona.
Lappalainen kertoo edelleen, että talo oli nimeltään Koljola ja se sijaitsi Kuopionniemen Koljolanniemellä. (Koljolanniemi sijaitsee nykyisen Väinölänniemen tyvessä)

Tapahtuma 2.
Kuopion kylästä päätettiin tehdä kaupunki ensimmäisen kerran 1650-luvun puolessa välissä. Tuohon aikaan kylässä asui alle 100 henkeä. Vuoden 1649:n maakirjaan on merkitty 14 talollista, joista yksi oli Johan Hendersson Wainikainen.
Tila Koljola oli nyt poika Juhon nimissä ja vanhemmat Heikki ja Anna asuivat mahdollisesti hänen perheessä. Juhon taloudellinen tilanne oli historian kirjoittajan mukaan kohentunut niin, että hänellä oli myös toinen Pulkkila-niminen, puolen veromarkan talo nimissään. Mahdollista on sekin, että Heikki ja Anna asuivat Pulkkilassa, samoin kolme heidän nuorempaa poikaansa; Sigfred, Hindrich ja Erich.

Kuopion kylän ja Haminalahden kylän maakirjan sivu vuodelta 1649.

Kuopion kaupungin perustamishanke eteni kuninkaan hallintorattaissa ja Kajaanin vapaaherrakunnan päällikkö Zacharias Palmbaum olikin jo Pietari Brahelle 9.2.1653 lähettämässään kirjeessä esittänyt, että kaupunkiin muuttaville virkamiehille tullaan tarvitsemaan maata ja asuinrakennuksia ja tätä varten hän esitti nyt Kuopionniemellä sijaitsevia Heikki Vainikaisen ja Hannes Laurinpojan tiloja luovutettaviksi virkatalojen käyttöön.

Pekka Lapalainen kertoo edelleen, että Pietari Brahelle tehty esitys tuli voimaan ja Heikki Vainikainen joutui luovuttamaan maansa ja talonsa Kuopion kaupungille, jonka perustaminen tapahtui n. vuonna 1653. Talon sijainti voidaan paikantaa nykyisin Kuopion kaupungin suojelukohteena olevan Gustaf Raninin myllyrakennuksen paikalle tai aivan sen lähiympäristöön.

Kuopion satama-aluetta 2000-luvulla, taustalla punatiiliset Gust.Raninin myllyrakennukset. Paikka on Koljolanniemi ja oli sama alue missä Vainikaisten esi-isät 1600-luvun alkukymmenillä elivät ja asuivat.

*Valokuva satama-alueesta 1800-luvun loppupuolella kuvattuna (*kuva Kuopion kulttuurihistoriallisen museon kuva-arkistosta)

TIETOJA HENKI- JA MAAKIRJOISTA

Johan ja Henders Wainikainen perheineen jättivät taakseen vasta perustetun kaupungin ja muuttivat etelän suuntaan, 15 km:n päähän Hiltulanlahden kylään. Muutto tapahtui vuonna 1655. Varmaa tietoa löytyy jälleen Hiltulanlahden kylän, vuoden 1655 henkikirjasta. Hiltulanlahden kylän kohdalla Johan Wainikainen merkitty talon päämieheksi ja veronmaksukykyisiä oli yht. 5 henkeä ja seuraavana vuonna heitä oli 6 henkeä. Myös Kuopion kylän maakirjassa vuonna 1655 näkyy Johanin toinen talo, joka oli ilmeisesti em. Pulkkila. Seuraavana vuonna 1656 tämä talo häviää Kuopion kylän maakirjoista ja Hiltulanlahden henkikirjaan on merkitty yksi henkilö lisää. Pääjoukko myöhemmin laajenevasta Vainikaisten suvusta oli nyt asettunut Hiltulanlahden kylään, mistä he 1700-luvun alkupuolella alkoivat levittäytyä Pohjois-Savon eri kylille. (28.2.2017 AV)